

**Belgische erkenning voor professionele stages van artsen in het Groot
Hertogdom Luxemburg
vraag naar een (al dan niet tijdelijke) uitzonderingsmaatregel
qua aanvaarde duurtijd en qua Luxemburgse erkenning van stagemeesters**

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

I. Art 55 a Richtlijn 2005/36/EC (professionele kwalificaties): 2

II. Art. 11 van het M.B. 23.04.2014 (voetnoot 1)..... 3

III. Groot-Hertogdom Luxemburg: vraag naar (tijdelijke) afwijkingen op Belgische reglementering
erkenning stage in een andere Lidstaat qua maximale duurtijd en qua erkenning stagemeesters..... 5

 III.1. Historiek 5

 III.2. Concrete Vragen uit het G.-H. Luxemburg:..... 6

IV. VOORSTEL 8

V. BESPREKING BUREAU 12 mei 2021..... 9

31 I. Art 55 a Richtlijn 2005/36/EC (professionele kwalificaties):
32

33 Dit artikel voorziet een verplichting van erkenning (bv door België) van professionele stages in een
34 andere Lidstaat (bv Groothertogdom Luxemburg), voor beschermde beroepstitels van België.

35 Zo zal bijvoorbeeld een Belgisch stageplan een stage in een Luxemburgs ziekenhuis kunnen bevatten.
36

37 Maar art 55 a voorziet in §1 wél dat een redelijke maximale duurtijd op de buitenlandse stage kan
38 opgelegd worden.

39 En §2 voorziet dat België richtlijnen kan uitvaardigen betreffende de rol van de trainer/supervisor én
40 over de organisatie en erkenning van de stages in het Groot Hertogdom Luxemburg.

41 Deze richtlijnen/beperkingen op de buitenlandse stages, werden gepubliceerd in België door art. 11 van
42 het M.B. 23.04.2014¹ (zie II).

43

44

45 *Article 55a*

46 ***Recognition of professional traineeship***

47

48 *1. If access to a regulated profession in the home Member State is contingent upon completion*
49 *of a professional traineeship, the competent authority of the home Member State shall, when*
50 *considering a request for authorisation to exercise the regulated profession, **recognise***
51 ***professional traineeships carried out in another Member State provided the traineeship is in***
52 ***accordance with the published guidelines referred to in paragraph 2, and shall take into***
53 *account professional traineeships carried out in a third country. However, **Member States may,***
54 ***in national legislation, set a reasonable limit on the duration of the part of the professional***
55 ***traineeship which can be carried out abroad.***

56

57 *2. Recognition of the professional traineeship shall not replace any requirements in place to pass*
58 *an examination in order to gain access to the profession in question. The competent authorities*
59 *shall publish **guidelines on the organisation and recognition of professional traineeships***
60 ***carried out in another Member State or in a third country, in particular on the role of the***
61 ***supervisor of the professional traineeship.***

62

2

¹ M.B. 23 april 2014 tot vaststelling van de algemene criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, stagemeeesters en stagediensten, *BS* 27 mei 2014.
Arrêté ministériel du 23 avril 2014 fixant les critères généraux d'agrément des médecins spécialistes, des maîtres de stage et des services de stage, *M.B.*, 27 mai 2014, *Errat.*, *M.B.*, 10 septembre 2014.

63 II. Art. 11 van het M.B. 23.04.2014 (voetnoot 1)

64

65 België heeft de mogelijkheid van modaliteiten voor erkenning van stages in een andere Lidstaat,
66 concreetiseerd in art 11 van het MB 23.04.2014 (transversale erkenningscriteria).

67 Voor niveau 3 titels gelden deze modaliteiten niet (§1), zelfs niet de kwalitatieve garanties door middel
68 van een minimale overeenkomst tussen de stagemeeester/-dienst en de kandidaat).

69 **Voor niveau 2 titels gelden volgende condities voor de professionele stage in een andere Lidstaat (bv** 70 **Groothertogdom Luxemburg)**

71 - voor maximum één derde van de duurtijd van de professionele vorming

72 - de verantwoordelijke supervisor in de andere Lidstaat (bv G.H. Luxemburg) erkend is conform de
73 nationale wetgeving van het gastland (bv de wetgeving G.H. Luxemburg).

74 - er een overeenkomst afgesloten wordt tussen de kandidaat en de supervisor in bv GH Luxemburg, met
75 modaliteiten rond de stage, beoogde eindtermen, billijke vergoeding en modaliteiten van de
76 beroepsverzekering

77 - de supervisor (stagemeeester/-dienst) wordt genotifieerd bij en geregistreerd door FOD
78 Volksgezondheid.

79 De twee eerste condities stellen problemen voor het G.-Hertogdom Luxemburg.

80

81

82

83 **Art. 11**

84 *§ 1 In afwijking van artikel 1 van dit besluit is dit artikel niet van toepassing op de erkenning van*
85 *arts-specialisten voor alle titels van niveau 3.*

86 *§ 2 De kandidaat-specialist kan **maximum één derde van de duurtijd van zijn stage in een***
87 ***andere lidstaat** van de Europese Unie, in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die*
88 *geen lid is van de Europese Unie, of in een Staat waarmee de Europese Unie en haar lidstaten*
89 *een associatieovereenkomst afgesloten hebben die in werking is getreden en die bepaalt dat, in*
90 *het kader van de toegang tot en de uitoefening van een beroepsactiviteit, hun onderdanen niet*
91 *gediscrimineerd mogen worden op grond van hun nationaliteit, verrichten.*

92 *§ 3 De kandidaat-specialist kan een gedeelte van zijn stage in een andere lidstaat van de*
93 *Europese Unie, in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die geen lid is van de*
94 *Europese Unie, of in een Staat waarmee de Europese Unie en haar lidstaten een*
95 *associatieovereenkomst afgesloten hebben die in werking is getreden en die bepaalt dat, in het*
96 *kader van de toegang tot en de uitoefening van een beroepsactiviteit, hun onderdanen niet*
97 *gediscrimineerd mogen worden op grond van hun nationaliteit, **verrichten op voorwaarde dat:***

98 *1° de persoon of de structuur die ervoor verantwoordelijk is de kandidaat-specialist te*
99 *superviseren, **erkend is conform de nationale wetgeving van het gastland** voor de opleiding van*
100 *de kandidaatspecialisten;*

101 **2° een overeenkomst** wordt afgesloten tussen de coördinerende stagemeeester, de kandidaat-
102 specialist en de persoon of de structuur die ervoor verantwoordelijk is de kandidaat-specialist te
103 superviseren in het gastland. In de overeenkomst worden minstens de modaliteiten van de stage,
104 de billijke vergoeding, de eindtermen van de stage evenals de modaliteiten op basis waarvan de
105 kandidaat-specialist de voordelen van een beroepsverzekering geniet, vastgesteld;

106 § 4 De persoon of de structuur die ervoor verantwoordelijk is de kandidaat-specialist te
107 superviseren in het gastland wordt **genotificeerd bij de FOD Volksgezondheid en wordt**
108 **geregistreerd** op een lijst die wordt bijgehouden door bovenvermelde overheidsdienst.

109
110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129 III. Groot-Hertogdom Luxemburg: vraag naar (tijdelijke) afwijkingen
130 op Belgische reglementering erkenning stage in een andere
131 Lidstaat qua maximale duurtijd en qua erkenning stagemeesters

132

133 III.1. Historiek

134

135 Historisch hebben afgestudeerde artsen (al dan niet burgers van het G.H. Luxemburg) aan Belgische
136 universiteiten, tijdens hun specialisatie professionele stages doorlopen in ziekenhuizen van het G.H.
137 Luxemburg.

138

139 De kwaliteit van de professionele stages in deze ziekenhuizen, wordt nergens in vraag gesteld en zelfs
140 sterk geapprecieerd.

141

142 Er gebeurde door de Hoge Raad Artsen ² (binnen Belgische FOD Volksgezondheid) een evaluatie van
143 aanvragen van stagemeesters en -diensten uit het G.H. Luxemburg die een soort Belgische erkenning
144 kregen “op afstand”.

145

146 Dit klopte niet met de bepalingen van art 11 van het M.B. 23.04.2014 waar ondermeer bepaald wordt
147 dat de stagemeester en -dienst moet erkend zijn volgens de nationale wetgeving van het gastland (GH
148 Luxemburg).

149 Het toenmalig Belgisch Kabinet vroeg op een bepaald ogenblik een strikte toepassing van art 11,
150 overwegend dat een erkenning en vooral een opvolging (bv bij problemen de mogelijkheid van een audit
151 ...) in een andere Lidstaat uiterst moeilijk was.

152

153 De vraag van het toenmalig Belgisch Kabinet is verdedigbaar, zelfs ten aanzien van de relatie en goede
154 ervaringen met de vormingscentra in het G.H. Luxemburg.

155 Een recente wetgeving van het G.H. Luxemburg ³ volgt immers dezelfde logica ten aanzien van
156 professionele stages in andere Lidstaten:

157 *“Art.13 ...*

158 *(2) Les enseignements cliniques effectuées à l'étranger ne peuvent être effectués que sous la*
159 *responsabilité d'un maître de stage disposant d'un agrément en tant que maître de stage pour*
160 *études spécialisées en médecine délivré **par les autorités étrangères respectives** ».*

² Hoge Raad van artsen-specialisten en van huisartsen.

³ Loi du 31 juillet 2020 portant

1° organisation d'études spécialisées en médecine à l'Université du Luxembourg

2° modification de la loi modifiée du 29 avril 1983 concernant l'exercice des professions de médecin, de médecin-dentiste et de médecin-vétérinaire ;

3° modification de la loi du 28 octobre 2016 relative à la reconnaissance des qualifications professionnelles,

Mémorial A N° 662 du 5 août 2020.

161 In deze wetgeving heeft het Groothertogdom reeds erkenningscriteria en vorming voorzien voor het
162 behalen van de kwalificaties medische oncologie (5 jaar), neurologie (5 jaar) en huisartsgeneeskunde (4
163 jaar).

164
165 Gezien de sinds lang bestaande heel vruchtbare samenwerking met de Luxemburgse vormingscentra,
166 bracht de Hoge Raad Artsen op 13 juni 2019 een advies uit waarin gepleit werd voor een pragmatische
167 benadering:

168
169
170

“Mevrouw de Minister,

171 *Sinds vele jaren vinden professionele stages plaats in enkele ziekenhuizen in het Groothertogdom*
172 *Luxemburg. Dit tot tevredenheid van zowel de kandidaten in professionele vorming, de Belgische*
173 *stagemeeesters als van de Luxemburgse stageteams en instellingen.*

174 *Sedert de omzetting van art 55 a) van de Europese Richtlijn Beroepskwalificaties 2005/36/EC ,*
175 *bepaalt art. 11 van het M.B. 23.04.2014 ⁴ dat voor niveau 2 beroepstitels tot maximum één*
176 *derde van de duurtijd van de stage in een andere Lidstaat van de Europese Unie kan gebeuren.*
177 *Eén van de voorwaarden is dat de persoon of de structuur die ervoor verantwoordelijk is de*
178 *kandidaat-specialist te superviseren, erkend is conform de nationale wetgeving van het gastland*
179 *voor de opleiding van kandidaatspecialisten (art 11, § 3, 1°).*

180 *Volgens de beschikbare informatie, zwijgt de wetgeving van het Groothertogdom Luxemburg*
181 *evenwel over deze materie.*

182 *De Hoge Raad Artsen pleit dan ook voor een pragmatische benadering, verder werkend op een*
183 *soort gewoonte die steeds tot tevredenheid van alle partijen heeft gewerkt. Hierdoor kan de*
184 *nodige tijd genomen worden voor overleg tussen de Luxemburgse en Belgische overheden met*
185 *het oog op eventueel wetgevende en/of reglementaire aanpassingen ...”*
186

187

188 III.2. Concrete Vragen uit het G.-H. Luxemburg:

189

190 Het G.H. Luxemburg heeft enkel problemen met de eerste twee modaliteiten van art 11 van het Belgisch
191 MB 23.04.2014 voor erkenning van stages in het G.H. Luxemburg:

192

193 - de stagemeeester kan niet altijd erkend zijn in en door het G.H. Luxemburg omdat enkel voor
194 neurologie, medische oncologie en huisartsgeneeskunde erkenningscriteria bestaan

195

196 - de maximale duurtijd van 1/3^e van het professioneel stagetraject, waarbij vooral voor

⁴ M.B. 23 april 2014 tot vaststelling van de algemene criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, stagemeeesters en stagediensten, BS 27 mei 2014.

197 arbeidsgeneeskunde betreurd wordt dat de stage niet integraal in het G.-H Luxemburg kan gebeuren ⁵.

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

7

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

⁵ Het G.H. Luxemburg verwijst naar de uitgebouwde wetgeving inzake organisatie van de arbeidsgeneeskunde, waarbij de "Service de santé au travail multisectoriel" (STM) erkend en gereguleerd is in het GH Luxemburg.

223 IV. VOORSTEL

224

225 Het erkennen van een professionele stage in het G.H. Luxemburg voor het behalen van een Belgische
226 erkenning, is decennialang gebeurd tot grote tevredenheid van alle partijen.

227

228 Art. 55 a van de Richtlijn 2005/36/EC laat het aan België over de concrete modaliteiten te bepalen.
229 Uiteraard zal de EU wetgeving elke vorm van nationale discriminatie ten aanzien van andere Lidstaten
230 ten zeerste verbieden.

231

232 Art 11 van het M.B. 23.04.2014 zou kunnen aangepast worden met een mogelijke
233 uitzonderingsmaatregel of maatregelen:

234 a) **Wanneer de nationale wetgeving van het gastland ⁶ voor de betrokken professionele**
235 **kwalificatie geen erkenningscriteria bevat, kan op basis van een motivatie en een analyse**
236 **geval per geval ⁷afgeweken worden van art 11, §3, 1°** na advies van de Hoge Raad Artsen.
237 De stage vindt dan plaats in een structuur en bij een stagemeester van het gastland, die voor de
238 bepaalde duurtijd aanvaard wordt door de Belgische bevoegde autoriteiten.

239

240 b) **De opportuniteit van het voorzien van de mogelijkheid van een uitzonderingsmaatregel op de**
241 **maximale duurtijd van de buitenlandse stage in een andere Lidstaat, moet besproken worden.**

242

243 Dit uitzondering bestaat reeds in art 11, §1 voor niveau 3 titels.

244

245 Arbeidsgeneeskunde is evenwel een niveau 2 titel in de Belgische reglementering ⁸.

246 De vraag kan gesteld worden of een Belgische kwalificatie in arbeidsgeneeskunde zomaar zou
247 kunnen uitgereikt worden wanneer de kandidaat geen enkele stage in de specifiek Belgische
248 context zou hebben meegemaakt (cf wetgeving, arbeidsorganisatie ...).

249 Temeer gezien een uitzonderingsmaatregel voor alle Lidstaten van de EU zou moeten gelden
250 (geen discriminatie op basis van nationaliteit).

251

252 Een tussenoplossing met een eventuele uitzonderingsmaatregel (geval per geval op basis van
253 een gemotiveerd dossier en na advies van de Hoge Raad Artsen) waardoor bv het één derde zou
254 kunnen verhoogd worden (bv tot 50%) kan eventueel gezocht/onderhandeld worden.

255

⁶ Dit geldt voor elke Lidstaat en is dus niet discriminerend op basis van nationaliteit.

⁷ De Richtlijn 2005/36/EC gebruikt deze "case by case" benadering bv ook bij de erkenning van het behalen van een tweede kwalificatie, art 25, 3, a) (zie ook art 3/1 M.B. 23.04.2014).

⁸ K.B. 25 november 1991 houdende lijst van bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheeskunde, *BS* 14 maart 1992, err., *BS* 24 april 1992.

Arrêté royal du 25 novembre 1991 établissant la liste des titres professionnels particuliers réservés aux praticiens de l'art médical, en ce compris l'art dentaire, *M.B.*, 14 mars 1992, *Errat.*, *M.B.*, 24 avril 1992.

256 c) **Een totaal andere problematiek kan gecorrigeerd worden wanneer art 11 wordt aangepast.**

257

258 Art 11, §1 wordt best aangepast waardoor een stage voor het behalen van een niveau 3 titel
259 opnieuw zou moeten voldoen aan de vereisten van een erkende stagemester/-dienst in de
260 andere Lidstaat (aangevuld met de nieuwe uitzondering onder a)) én aan de modaliteiten inzake
261 de overeenkomst buitenlandse supervisor/-dienst (billijke vergoeding, te behalen
262 eindcompetenties en duidelijkheid rond de beroepsverzekering).

263

264 Stages in een andere Lidstaat voor het behalen van een niveau 3 titel, moeten enkel vrijgesteld
265 worden van art 11, §2 inzake maximale duurtijd.

266 De Hoge Raad Artsen gaf eerder als voorbeeld een niveau 3 titel in cardiologie waar een 100%
267 vorming in een centrum van een andere Lidstaat moet mogelijk zijn. Overigens hebben deze
268 kandidaten in professionele vorming quasi ⁹ altijd reeds eerder een Belgische niveau 2 titel
269 behaald en kennen ze dus het Belgisch systeem.

270

271 V. **BESPREKING BUREAU 12 mei 2021**

272

273 Sinds lang hadden de plenaire vergadering en de Werkgroep artsen-specialisten stagemesters erkend
274 in het Groothertogdom Luxemburg.

275 Sedert de Belgische transpositie van de Richtlijn 2013/55/EU, kunnen we enkel nog stages erkennen die
276 verliepen in stagedienst erkend volgens de reglementering in het buitenland. Het probleem is dat het
277 Groothertogdom Luxemburg een heel beperkte reglementering heeft en vraagt de vroegere
278 handelswijze te herstellen.

279

280 Het voorstel bestaat erin een advies uit te brengen dat toelaat dat de Hoge Raad Artsen de kandidatuur
281 van een stagemester en stagedienst te evalueren voor Lidstaten EU zonder reglementering voor
282 bepaalde disciplines. Zodoende kunnen uitzonderlijk stages in het buitenland erkend worden in
283 stagediensten die niet overeenkomstig de buitenlandse reglementering erkend zijn.

284

285 Het Groothertogdom vraagt eveneens om de maximale duurtijd niet strikt toe te passen, waardoor hun
286 artsen zich volledig in het Groothertogdom zouden kunnen vormen.

287 Dit zou betekenen dat een Belgische erkenning zou moeten gegeven worden zonder dat enige stage in
288 België zou verricht zijn. Dit voorstel kan niet weerhouden worden.

289

290 Een officiële aanvraag van de competente autoriteiten van het buitenland, zou een bijkomende conditie
291 kunnen zijn.

292

293

⁹ Behoudens uitzondering van een Belgische erkenning van een buitenlandse kwalificatie.